

Lineas vurderinger etter forelegging av planer for tilknytning av Mølhusbekken kraftverk i Hattfjelldal

Etter at Linea sendte planene på høring, har det kommet inn fem uttalelser til den planlagte kabeltraseen fra Mølhusbekken kraftverk til tilknytningspunkt i Hattfjelldal sentrum.

Nedenfor er uttalelsene samlet og kommentert av Linea under hver uttalelse.

Statsforvalteren i Nordland:

Hattfjelldal sentrum

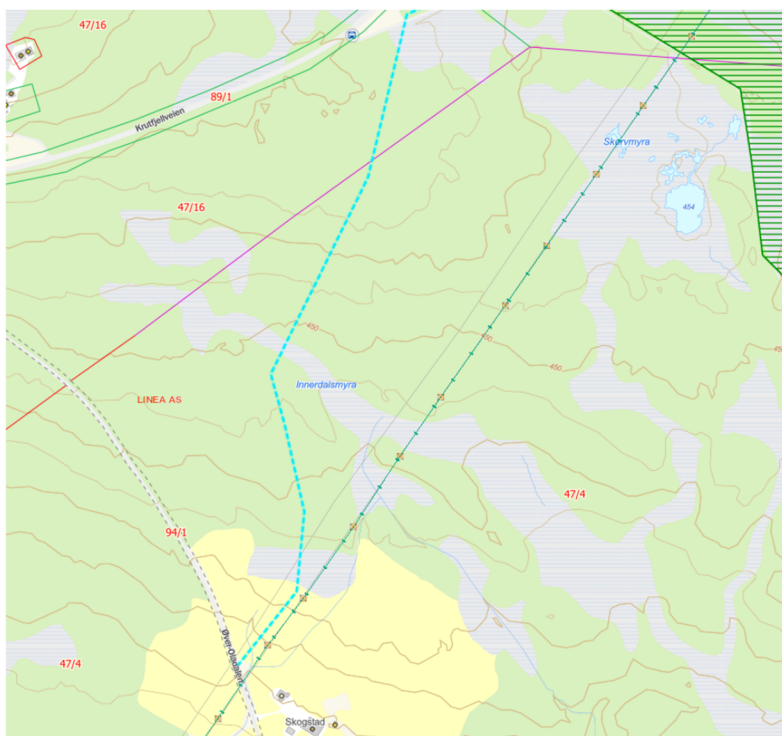
Like øst for tilkoblingspunktet danner Elsvasselve i samspill med Vefsna (Auster-Vefsna) naturtypen «Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti». Elveløpsformen «Meandere» er i Norsk rødliste for naturtyper 2018 oppført som sårbar (VU), mens kroksjø er nær truet (NT). Området har særlig verdi som rasteplass for trekkfugler, hekkeplass og næringsområde. Flere fuglearter som er direkte eller nær truet ifølge Norsk Rødliste 2021 er observert i dette elvepartiet og i eller nær tilknytning til denne naturtypelokaliteten (Ifølge Artskart er det registrert 23 rødlistearter her). En del av disse, herunder storspove (CR), horndykker (VU) og fiskemåke (VU), hekker eller antas å hekke her.

Områdets naturverdier tilsier at det ikke må forekomme inngrep innenfor naturtypens avgrensning. Ei heller må kabelgrøften berøre våtmarksområdet som strekker seg noe utenom avgrensningen av naturtypen i nord. Dette synes ut fra kartgrunnlaget å være intensjonen. Videre må vannveier/-tilførsler til området ikke avskjæres. Statsforvalteren forutsetter at anleggsarbeidet i dette området legges utenom hekkesesongen (april-juli).

Innerdalsmyra og Stormyra

Kryssingen av Innerdalsmyra, like nordøst for Skogstad (gnr/bnr 47/4), skjer på dyp myr. Dette er uheldig da en slik grøft kan innvirke på vannhusholdningen og vanngjennomstrømningen i myra.

Dette vil igjen kunne få negative konsekvenser med tanke på myras binding av CO₂. Statsforvalteren ser helst at man unngår å komme i berøring med myr. I dette tilfellet anbefaler vi som et minimum at det velges en trasé som unngår de dype partiene av Innermyra og våtmarksområdet Skørvmyra, jf. turkis stiplet linje i figur 1.

Figur 1. Av hensyn til myrforekomster i området anbefaler Statsforvalteren alternativ kabelframføring (---) over Innerdalsmyra.

For å unngå ytterligere inngrep i rikmyrpartiet Moengmyra- Stormyra er det fornuftig at traseen følger eksisterende vei forbi våtmarksområdet. Fortrinnsvis, i forlengelsen av foreslått linje i figur 1 østover, bør traseen følge og legges nærmest mulig Kruttfjellveien. Dersom dette ikke er aktuelt eller mulig, og en velger å følge «traktorveien», bør kabelen legges på vestsiden av denne veien.

Steinli- Mølnhusbekken kraftstasjon

Nord for Bjørkåsen (grensen mellom eiendommene 47/5 og 47/6) går dagens luftlinje over en dyp myr. Vi ber om at det sees på og velges alternativ kabletraséframføring utenom denne myrforekomsten.

Generelt om terrenginngrep

I tilfeller kabeltraseen berører myr- og våtmarksforekomster utover de forannevnte, må det påses at grøftene plugges/tettes igjen med utgravde masser. Videre bør selve omfanget (bredden og dybden) av selve grøftene holdes på et minimum. Dette spesielt i sårbare områder.

Lineas vurdering:

Hattfjelldal sentrum:

Den planlagte kabeltraseen vil bli liggende i eksisterende vei som går til enden av rullebanen og hangardområdet. Vi kan derfor ikke se at vi vil berøre natyrtypen «*Kroksjøer, flomdammer og meandrerende elveparti*».

Anlegget blir etablert i eksisterende vei som daglig benyttes, vi kan derfor ikke se at vi ved etablering av kabelanlegget vil påføre rødlistearter negative konsekvenser i anleggsperioden selv ved evt. arbeid i hekkeperioden.

Innerdalsmyra og Stormyra

Linea har befart den foreslåtte traseen og kommet til at vi følger anbefalingen. Vi vil endre kabeltraseen i dette området og kontakte grunneier for videre avklaringer.

Steinli- Mølhusbekken kraftstasjon

Linea har befart området og tatt høyde for de nevnte myrområdene ved å gå utenom disse. Kartet viser hvor vi har svingt ut av linjetraseen for å unngå å komme i berøring med nevnte myrområder.

Generelt om terrenginngrep

Linea tar uttalelsen til etterretning og vil sørge for at grøftene plugges/tettes igjen med utgravde masser dersom vi berører myr- og våtmarksforekomster. Vi vil også søke å begrense bredden og dybden i sårbare områder. Linea vil ha dette som krav til utførende entreprenør.

Generelt:

Linea registrerer at det ikke har kommet uttalelser fra Statsforvalterens reindriftsavdeling eller reindriftsutøvere i området.

Vi forholder oss derfor videre til saken som om den foreslåtte kabeltraseen ikke medfører ulemper for reindriftsnæringen.

Hattfjelldal kommune:

Hattfjelldal kommune fremmer med dette innsigelse på forelagte planer.

Planlagt trasé kommer i konflikt med kommunal vei og øvrig infrastruktur på flere steder.

Viser til vegloven § 32:

Elektrisk eller annen kraftledning må ikke uten særskilt løyve fra vegstyremakta legges over, under, langs eller nærere offentlig veg enn 3 meter fra vegkant, målt vannrett.

Dersom hensynet til trygg ferdsel, vegvedlikeholdet eller mulig senere utbedring av vegen tilsier det, kan vegstyremakta for særskilt fastsatte strekninger sette en større avstand.

Viser også til forskrift om ledninger i offentlig veg § 5 Vegmyndigheten skal gi tillatelse til etablering av ledningsanlegg når fordelene med ledningsanlegget og plasseringen av dette er større enn ulempene for veginteressene og annen infrastruktur i vegen. Kommunen kan ikke se at fordelene er større enn ulempene. Bl.a. vil ingen abonnenter langs strekningen få forbedret strømforsyning. Ulempene for kommunen ved fremtidig arbeid på veien vil være store; ved akutt oppståtte problemer med veien vil ikke kommunen ha mannskap som kan utføre arbeidet i nærheten av høyspent-kabelanlegg.

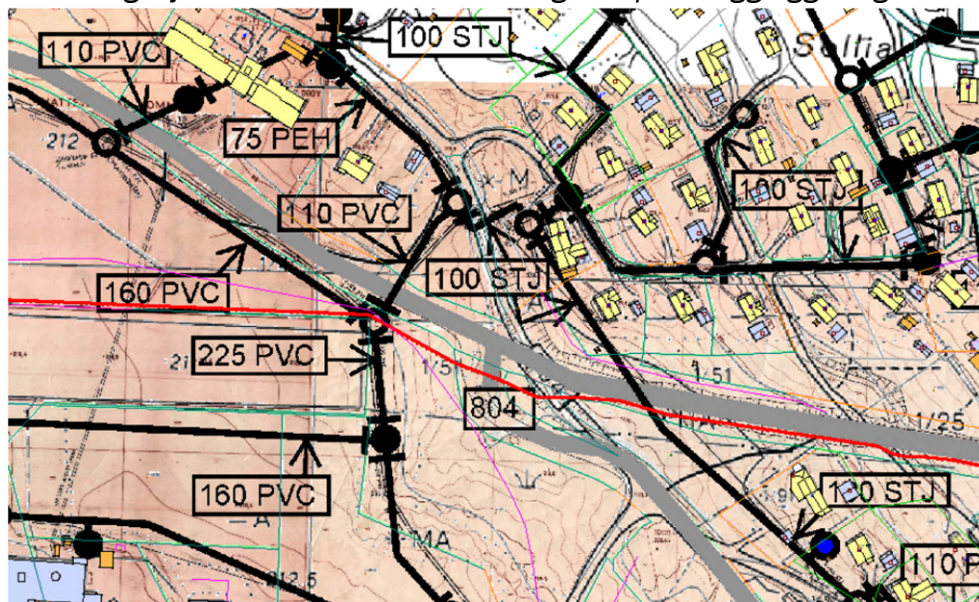
I dokument av 12.09.2023 Forelegging av plan for etablering av 22 kV kabel anlegg s.6 står følgende:

«I Hattfjelldals kommuneplans arealdel ligger eksisterende luftlinje i LNFR-område sone 2 hvor det kan tillates byggeaktivitet (bolig, fritidsbolig mm.). I samme plans pkt. 3.1.2 – overføringsanlegg/kabler står det: «Ved etablering av nye anlegg, samt ombygging/endring av eksisterende, tillates det ikke luftstrekk i boligområder, fritidsboligområder eller for øvrig i tettbygde strøk. Jf. pbl § 11-10, pkt. 2.» Hattfjelldal kommune har i en lignende sak uttalt at etablering av nettanlegg på LNFR-område sone 2 defineres under fritidsboligområder der det ikke tillates etablering av luftstrekk.»

Dette utsagnet er feil. Hattfjelldal kommune definerer ikke LNFR-områder hvor det tillates spredt bebyggelse som «fritidsboligområder hvor det ikke tillates luftstrekk». Det imøteses tilbakemelding på hvilken sak kommunen har uttalt dette slik at vi evt. kan forbedre våre rutiner. Utsagnet må fjernes fra dokumentet og som argument for å ikke oppgradere eksisterende luftlinjenett. Kan ikke se å ha mottatt oversikt over miljøregnskap på graving av ny trasé kontra opprusting av eksisterende.

På området ved flyplassen i Hattfjelldal ligger bl.a. flere kulverter og flyplassens

dreneringssystem. Kommunalt vann- og avløpsanlegg ligger også i dette området.

Figur 1 Rød linje viser forelagt trasé.

Anleggsfasens kompleksitet og totalkostnaden er ikke vurdert opp mot Hattfjelldals befolkningsinteresser i denne saken.

Private skogeiere i Hattfjelldal er avhengig av forutsigbarhet, både når det gjelder mulighet for hogst og levering av virke fra sine eiendommer. Det er både en nasjonal og kommunal målsetting å styrke skogbruket, ved å støtte både avvirking, foryngelse og ungskogpleie lokalt.

Mesteparten av tiltak i skog gjennomføres i dag maskinelt, og med store og tunge maskiner. I perioder med vått og dårlig føre kan driften føre til store og dype kjørespor i terrenget, som kan utgjøre en stor fare for å ødelegge infrastruktur som er lagt i terrenget.

Kommunens/Villmarksnett sin infrastruktur med fiber vil komme i konflikt med tiltaket i store deler av forelagt trasé. Her er både stamfiber, fordeling til andre områder og fiber til abonnenter. Ved legging av høyspent i disse områdene vil det ved brudd på fiberkabel føre til store ulemper ved vedlikehold og reparasjoner på fiberkabelen. For ikke å snakke om den faren det vil utgjøre dersom en strømkabel blir berørt av skogsdrift.

Hattfjelldal kommunes erfaring fra tidligere hendelse i forbindelse med skogsdrift i område med fiberkabel kan oppsummeres slik:

Beskrivelse av hendelsesforløp fiberbrudd Tolkvatnet 29.10.2019-04.11.2019

Etter en samtale med en av de berørte kundene mistenkte vi fort et delvis brudd i forbindelse med tømmerhogst og nedkjøring av virke ved Tolkvatn. Vi dro på befaring og fant bruddet,

der det var 70-80cm dype spor i mark etter lassbærer. Flere tunge tømmerlass har gått over bruddområdet, sporene har blitt dypere og dypere for hvert lass. Ingen tele og mildt vær gjorde at bruddområdet så ut som et gjørmehav.

Hattfjelldal kommune ved skogbruksleder ser med bekymring på konsekvenser for de private skogeiere som blir berørt av traséen for strømkabel, hvis den skal legges gjennom deres skogsmark. Det vil innebære en båndlegging av arealene, ved at skogsdrift blir tilnærmet umulig å gjennomføre med hogstmaskiner og lassbærere. Det kan også medføre en sterk begrensning i muligheten for å gjennomføre markberedning, der dette vil være nødvendig for å oppnå tilfredsstillende fornyelse, noe skogeiere er pålagt jf. skogbruksloven § 6.

Kommunens anbefaling

Kommunen ønsker at eksisterende linje fra Norstad til Sørmyr styrkes slik at abonnenter langs dette strekket kan få oppgradert sin strømtilførsel. Flere brukere har meddelt kommunen at enkelte typer utstyr til gårdsdrift ikke kan benyttes pga. lav spenning (230).

Videre er Svenskveien en kommunal vei som ikke er i bruk; her kan kablen legges minst tre meter fra vegkanten. Videre kan kablen legges slik at den krysser et planlagt hyttefelt. Ved behov vil kablen kunne forsyne hele dette feltet ved oppsett av en eller flere trafo. Dette vil gi store besparelser på sikt.

Vi imøteser en videre dialog hvor oppgradering av eksisterende nett, trasé videre langs Svenskveien og opp til regulert hyttefelt kan diskuteres.

Lineas vurdering:

Forholdet til veglovens bestemmelser:

Linea ønsker i utgangspunktet å minimere nye terrenginngrep ved etablering av nettanlegg og ser det som naturlig å legge kabelanlegg i eller nær eksisterende veier. Dette er svært vanlig og – etter vårt syn – hensiktsmessig mht. terrenginngrep og senere vedlikehold av nettanlegget.

Men idet Hattfjelldal kommune har kommet med en begrunnet innsigelse til planene, ser vi for oss å løse dette ved å legge kabeltraseen utenfor veieieendommen. Dette medfører økte kostnader for anlegget og vi vil i tillegg komme i berøring med dyrket mark flere steder. Vi vil likevel ikke kunne unngå å krysse kommunale veier enkelte steder, men vi tar sikte på at dette kan løse seg i samarbeid med kommunen.

Vi håper denne tilpasningen/justeringen er tilstrekkelig til at kommunen trekker tilbake innsigelsen.

Forholdet til kommuneplanens arealdel:

Linea har i en sak fra 01.12.2022, der vi planla etablering av kabelanlegg, oppfattet det slik at kommunen ikke tillater luftstrekk i fritidsboligområder. Denne vurderingen ble gjort på bakgrunn av følgende tekst (ref.: 22/6507): «Området hvor tiltaket skal utføres ligger i LNFR-område sone 2 hvor byggeaktivitet tillates. For etablering av nye anlegg/kabler tillates det ikke luftstrekk i bl.a. fritidsboligområder.»

Dersom Linea har misforstått betydningen av dette, tar vi dette til etterretning.

Skogbruksinteresser:

Linea ønsker ikke å bidra til å vanskeliggjøre skogsdriften for skogeiere og har derfor planlagt en kabeltrasé som i minst mulig grad berører nye skogområder, dvs. at traseen legges i/langs eksisterende veier og i eksisterende linjetrasé. Det vil likevel være behov for å samordne og legge til rette for kryssing av større skogsmaskiner enkelte steder. Dette vil bli gjort i samråd med hver enkelt grunneier.

Vi mener også at kommunens foreslåtte trasé nord og nordøst for Hattfjelldal sentrum, vil medføre berøring med skogområder der det må legges til rette for kryssing av skogsmaskiner og skogsarbeid generelt.

Fiberanlegg:

Linea arbeider på daglig basis med etablering av kabelanlegg i områder der det allerede ligger infrastruktur som fiber. Dette håndteres alltid med forsiktighet og er normalt en rutineoperasjon som ikke medfører stor risiko for brudd.

Spenningskvalitet – eksisterende abonnenter:

Linea kjenner til at det foreligger en spenningsklage fra en abonnent i det aktuelle området, men dette dreier seg om forhold på lavspenningsnettet. Høyspentlinjen har god kapasitet og er ikke årsaken til dårlige spenningsforhold.

En eventuell oppgradering av eksisterende høyspentlinje vil derfor ikke gi bedre spenningsforhold til eksisterende abonnenter på strekningen. Det beror derfor på en misforståelse at abonnenter på strekningen vil få bedre spenningsforhold ved oppgradering av høyspentledningen, uansett om dette blir kabel eller luftlinje.

Tilknytning til planlagte hyttefelt:

Det er ønskelig å skille produksjon og last fra hverandre når et nett har stor utstrekning og stor produksjon må overføres over lengre strekninger. Dette gir en langt bedre nettdrift der

last og produksjon ikke blir gjensidig påvirket ved driftsforstyrrelser og feil. Dersom det knyttes last til produksjonskabelen, forsvinner dette skillet.

Det vil uansett være et begrenset tiltak å tilknytte hyttefeltet senere med en kabel fra eksisterende nett, dersom hyttefeltet blir realisert.

Statens vegvesen:

Nærføring og eventuell kryssing av rv.73 er søknadspliktige tiltak, og innebærer at tiltakshaver må søke Statens vegvesen om gravetillatelse. Dette følger av ledningsforskriften og veglovens §32 og §57.

Lineas vurdering:

Linea tar uttalelsen til etterretning og vil søke om tillatelse til nærføring og kryssing av rv. 73.

Børge Bjørkås:

Anbefaler å legge kabel parallelt med rørgate fra nordstad opp mot kåttjønnå og ned til rv73 ved siden av uggelvassveien.

Tror dere sparer veldig mange arbeidstimer og dere unngår graving under høyspent i vanskelig terreng og graving over dyrket mark unngås.

Jeg har mange drenerør og vanntilførsel til Steinli gård går også der dere har tenkt å legge kabel.

Lineas vurdering:

Linea vil ta forslaget med i videre vurderinger og sammenstille fordeler og ulemper knyttet til de to alternativene. Vi vil forelegge de to alternativene i ny begrenset høring.

Statskog:

Statskog er grunneier på deler av strekningen. Vi har som grunneier ingen merknader til den planlagte traséen.

- Vi forutsetter at kabelen legges på en slik måte at det ved vanlig arbeid på eiendommene ikke vil være risiko for å komme i kontakt med kabelen og at slikt arbeid kan foregå uhindret.*
- Vi forutsetter også at det inngås avtale med oss som grunneier på de strekninger der vi berøres. I en slik avtale er det også ønskelig at gode kart vedlegges og/eller gjøres tilgjengelig.*

Lineas vurdering:

Linea vil forsøke å inngå frivillige avtaler med alle berørte grunneiere på strekningen, og der det viser seg nødvendig, vil vi i samråd legge til rette for kryssing og generelt unngå at kabelen hindrer arbeid på eiendommene. Det vil bli lagd kart som viser innmålt kabeltrasé, slik at man unngår uheldige situasjoner i driftsfasen.

Videre prosess:

Linea vil sende ut ny forelegging der de foreslåtte endringene er vurdert nærmere og gi ny mulighet til å komme med uttalelser til berørte interessenter.

Vurderinger er utført av Linea AS